

Жоламан ТҰРСЫНБАЕВ

**ӨМІРІМІЗ—
ӘН-ДАСТАН**

Жоламан ТҰРСЫНБАЕВ

Жоламан ТҰРСЫНБАЕВ

ӨМІРІМІЗ—
ӘН-ДАСТАН

ИЗДАТЕЛЬСТВО Алматы
ӨНЕР 2008
БАСТАСЫ

ББК 85.31

Т 86

*Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігі
Ақпарат және мұрағат комитетінің бағдарламасы бойынша шығарылып отыр*

Т 86 **Тұрсынбаев Жоламан.**
Өміріміз — ән-дастан. (Әндер жинағы) — Алматы:
“Өнер”, 2008. — 96 бет.

ISBN 978-601-209-056-7

Сан алуан тақырыпты саздай білетін сазгер Жоламан Тұрсынбаевтың “Өміріміз — ән-дастан” атты бұл жинағына автордың таңдаулы патриоттық әндері енгізіліп отыр. Композитордың отансүйгіштік сезімге тәрбиелейтін әндері дарқан даланы тербетіп, тыңдаушысын әсем күйге бөлеп, рухандырып жібереді.

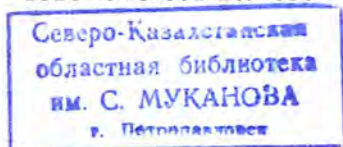
Кітап әнсүйер көпшілікке арналады.

11231

Т $\frac{4905000000}{409(05)-08}$

ББК 85.31

ISBN 978-601-209-056-7

012

© Тұрсынбаев Ж., 2008
© “Өнер”, 2008

АЛҒЫ СӨЗ

Өткен ғасырдың 80-жылдарында ұлттық музыка әлеміне ғажайып композиторлар легі келіп қосылды. Олар бүгінгі әнсүйер қауымына таныс тұлғалы өнерпаздар Сейдолла Бәйтереков, Кеңес Дүйсекеев, Жоламан Тұрсынбаев, Тілес Қажығалиев, Төлеген Мұхамеджанов, Алмас Серкебаев, Мұрат Құсайыновтар еді. Олардың әкелген тың тақырыптағы мазмұн мен әуен жаңалықтары тыңдаушыға бұлтты аспанды шаққан найзағайдай әсер етті десем, қателеспеген болармын. Бұған қоса, бұл ұрпақ, консерваторияның композиторлық бөлімін тамамдаған, музыканың қай саласында болмасын құлашын еркін де кеңінен сілтей алатын, бесаспап суреткерлер болды.

Міне, осы үйірдің ішінде Жоламанның өзіндік үні ерекше естіліп, тыңдарман назарын бірден өзіне қаратқаны — шындық. Ол, ақын Жұбан Молдағалиевтің поэмасы бойынша жазылған 7 бөлімді “Байқоңыр баспалдақтары” ораториясынан басталды. Бұл туынды отандық композиторлардың кантата-ораториялық жанрындағы көркемдік дәрежесі биік, рухы — асқақ, бояуы — шынайы ұлттық шығарма! Өкініштісі сол, саусақпен санар осындай дүниелер кеңінен уағыздалмайтыны...

Ж. Тұрсынбаев бүгінгі күні жемісті де жеңісті шығармашылық еңбек үстіндегі композиторлар қатарында. Соңғы кезде оның қаламынан туған “Төле би” операсы (либреттосы Әкім Тарази мен Қадыр Мырза-Әлидікі), “Арайлы Астана” мюзиклі (либреттосы Шанимардан Құсайынов пен Шәмшібай Сариевтікі) осыған дәлел.

Композитордың халық аспаптары оркестріне жазған “Атабейне” поэма-

сы, скрипка, алыт аспаптарына арнаған концерттері, “Мәртебен биік болсын, өз Астана!” (либреттосы Ербол Шәймерденовтікі), “Абылайдың ақ үйі” (либреттосы Өтеген Бәйтеректікі) кантаталары, “Бекет ата — пір баба” (өлеңі Хабиболла Сыдиықұлыныкі), “Махамбеттің ұраны” (өлеңі Ақұштап Бақтыгерееваныкі), “Қазағым” (өлеңі Мырзатай Жолдасбековтікі) толғаулары Қазақстан композиторларының соңғы 10 жылда дүниеге келтірген озық туындыларының қатарында болып, олар тәуелсіз еліміздің музыкалық шежіресіне енді деп айтар едім.

Жоламанның туып өскен, өнген жері Қожаберген жырау, Сегіз сері, Біржан сал, Ахан сері, Жаяу Мұса, Үкілі Ыбырай сынды алыптардың мекен етіп, сайран құрған жері. Сондықтан ол дәстүрлі ән өнерінің қасиетін анасының ақ сүтімен бойына терең сіңіріп, музыканың қай саласында қалам тартса да, оның әуездік бояу сұлулығы, қайталанбас иірімі, әуен мөлдірлігі айқын сезілетіндігі.

Композитордың бұл жинағына уақыт елегінен өтіп, оның жалынды отына шыңдалып, өміршеңдігін танытқан таңдамалы әндері енді. Оларды көрген кезде есіме ақын Мұқағалидың “Ақынмын деп мен қалай айта аламын, халқымның өз айтқанын қайталадым. Күпі киген қазақтың кара өлеңін, шапан жауып өзіне қайтарамын!” — деген жыр жолдары ойыма орала берді. Олай болса, Жоламанға халқының қалаулысы бола бер, деп айтамын.

Еркеғали РАХМАДИЕВ,
КСРО халық артисі, Мемлекеттік
сыйлықтың лауреаты, композитор.

РУЫМДЫ СҰРАМА

Сөзі Ә.Асылбековтікі

Allegretto cantabile

The first system of the piano accompaniment consists of two staves. The right hand plays a melody of eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a steady bass line. A dynamic marking of *f* (forte) is placed at the beginning of the system.

The second system continues the piano accompaniment. It includes dynamic markings of *rit.* (ritardando) and *a tempo* (return to the original tempo).

The third system introduces the vocal line. The vocal staff begins with a section symbol (§) and a dynamic marking of *mf* (mezzo-forte). The lyrics "Ка - ла - ма - сат кыр - кы - сып кү - ру - ым -" are written below the notes. The piano accompaniment continues with a dynamic marking of *mp* (mezzo-piano).

The fourth system continues the vocal line and piano accompaniment. The lyrics "лы. Сұ - ра - ма - шы. ба - уы - рым. ү - ру - ым - ды." are written below the notes. The piano accompaniment maintains its accompaniment pattern.

у - ру - ым - ды.

Бо - рі - міз - ле бір а - та

ба - ла - сы - мыз. Ко - я - тәр - шы

ту - ыс деп бү - ру - ыц - ды. бү - ру - ыц -

27

ды. Сен ка - зак - тың

ба - ла - сы. Мен ка - зак - тың ба - ла - сы.

Ба - рі - міз - ге же - те - ді. же - те - ді.

Кең ка - зак - тың. кең ка - зак - тың. кең ка - зак - тың.

1.

да - ла - сы!

44

f

rit.

a tempo

Қаламасаң кыркысып құруымды.
Сұрамашы, бауырым, руымды,
Бәріміз де бір ата баласымыз.
Қоя тұршы "туыс" деп бұруынды.

Қайырмасы:

Сен – қазақтың баласы,
Мен – қазақтың баласы.
Бәрімізге жетеді,
Кен қазақтың даласы!

Тілемесен таусылып тынуымды.
Сұрамашы, бауырым, руымды,
Бөлінгенге кім бақыт бөліп берер,
Жоғалтпашы жүректе жылуынды.

Қайырмасы.

Көргін келсе жайрандап жүруімді.
Сұрамашы, бауырым, руымды.
Егеменді, еңселі Ақ ордаға,
Ойласаңшы, алтын ту тігуінді.

Қайырмасы.

БІЗ СОЛДАТ БОЛАМЫЗ

Сөзі Е.Әтетілеуовтікі

Марш екпінде

Марш екпінде

Бір. е - кі. бір. е - кі!
Бір. е - кі. бір. е - кі!

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in 2/4 time, starting with a rest and then a melody. The middle staff is a piano accompaniment in 2/4 time, featuring a sustained chord in the right hand and a rhythmic pattern in the left hand. The bottom staff is a bass line in 2/4 time. Dynamics include a forte (f) marking for the vocal line and a mezzo-forte (mf) marking for the piano accompaniment. A repeat sign is present at the beginning of the vocal line.

А - як - ты а - ла - мыз.
Жі - гер - дің са - ла - мыз.

The second system of the musical score continues the vocal and piano parts. The vocal line has a melody with lyrics. The piano accompaniment features a rhythmic pattern in the right hand and a bass line in the left hand. Dynamics include a forte (f) marking for the piano accompaniment and a mezzo-forte (mf) marking for the vocal line.

А - дым - дар бір - кел - кі.
Ки - і - ші бір - кел - кі.

The third system of the musical score continues the vocal and piano parts. The vocal line has a melody with lyrics. The piano accompaniment features a rhythmic pattern in the right hand and a bass line in the left hand. Dynamics include a piano (p) marking for the piano accompaniment and a forte (f) marking for the vocal line.

Сап тү - зер ба - ла - мыз.
Па - рат - ка ба - ра - мыз.

mf

Біз сол-дат, біз сол-дат бо - ла - мыз!

f

⊕ %⊕

rit.

⊕ %⊕

Musical score for piano and voice. The piano part consists of three staves: a treble staff with a whole note chord, a grand staff with a long melodic line, and a bass staff with a rhythmic accompaniment. The voice part is indicated by a 'V' symbol above the piano staff. The music is in a minor key and 4/4 time. The final measure of the piano part is marked 'ff'.

Бір, екі, бір, екі!
Аяқты аламыз.
Адымдар біркелкі.
Сап түзер баламыз, –
Біз солдат боламыз!

Бір, екі, бір, екі!
Жігерлі ән саламыз.
Киініп біркелкі.
Парадка барамыз, –
Біз солдат боламыз!

АЙДЫН ШАЛҚАР КӨЛІМ-АЙ

Сөзі М.Жұмабаевтыкі

Асықпай, тебірене

Musical score for the first system, piano accompaniment. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 4/4. The music features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a bass line in the left hand. A dynamic marking of *mf* is present in the first measure.

Жеделдете

Musical score for the second system, piano accompaniment. It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature has two flats, and the time signature is 4/4. The music features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a bass line in the left hand. A dynamic marking of *f* is present in the first measure.

mf

§

Musical score for the third system, including vocal line and piano accompaniment. It consists of two staves: a treble clef staff for the vocal line and a bass clef staff for the piano accompaniment. The key signature has two flats, and the time signature is 4/4. The vocal line has lyrics: "Мү - нар - ла - ныш а - лыс-тан, оу, шат - қы - ган". The piano accompaniment features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a bass line in the left hand. A dynamic marking of *mp* is present in the first measure.

Мү - нар - ла - ныш а - лыс-тан, оу, шат - қы - ган

көл.

Күн - нің нұ - ры бе - тің-де, оу, бат - қы - ган

Musical score for the fourth system, including vocal line and piano accompaniment. It consists of two staves: a treble clef staff for the vocal line and a bass clef staff for the piano accompaniment. The key signature has two flats, and the time signature is 4/4. The vocal line has lyrics: "көл. Күн - нің нұ - ры бе - тің-де, оу, бат - қы - ган". The piano accompaniment features a steady eighth-note accompaniment in the right hand and a bass line in the left hand.

кол. Ак кү - міс-тей жа - ры-сып, оу, ак кө - бі -

гін. Мол - ді - рі - не түп-гн - ык, оу, кал - қы - гап

Кайырмасы:
mf кө.І. Сау - ык-шыл ес - іл е - лім - ай.
trp

Сарғы - ар - ка сай - ран же - рім - ай. Күм - іс-тей та - за су - ып бал.

Ай-дын шал-кар кө-лiм-ай.

Сау-ык-шыл е - сіл е - лiм-ай. Сар-ар-ка сай-рап же - рiм-ай.

Кү-міс-тей та - за су - ың бал. Ай - дын шал - кар кө - лiм -

ай.

ай.

System 1: Treble clef with a whole rest. Piano accompaniment in bass clef with eighth-note patterns.

System 2: Treble clef with a whole rest. Piano accompaniment in bass clef with eighth-note patterns.

System 3: Vocal line with lyrics "А - та ко - пыс, ай - дыш коды". Piano accompaniment with accents and dynamics.

System 4: Vocal line with lyrics "Ай. Оу!". Piano accompaniment with dynamics.

Мұнарлатып алыстан шалқыған көл,
Күннің нұры бетінде балқыған көл.
Ақ күмістей жарысып ақ көбігің,
Мөлдіріңе тұңғиық қалқыған көл.

Қайырмасы:

Сауықшыл есіл елім-ай,
Сарыарқа сайран жерім-ай,
Күмістей таза суың бал,
Айдын шалқар көлім-ай.

Әуез қосып сан құстар шулаған көл,
Балықтарын шуақта тулаған көл,
Сары кымыз сапырып ертенді кеш,
Кеңес құрып басыңда дулаған ел.

Қайырмасы.

Ата қоныс, айдын көл — құт болған көл,
Сұрағанға сусын боп от болған көл,
Ынтымағың, бірлігің түгел шақта,
Сенін басың бейне бір сүт болған көл.

Қайырмасы.

АЛТЫН АЙМАҚ — АҚМОЛА

Сөзі С.Тұрғынбековтікі

Moderato

mf

The piano introduction for the Moderato section consists of two staves. The right hand features a melodic line with eighth-note patterns and slurs, while the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and moving bass lines.

Allegro espressivo

mf

The piano introduction for the Allegro espressivo section consists of two staves. The right hand has a melodic line with slurs, and the left hand features a rhythmic accompaniment of eighth notes with chords.

mf

Ба - ба - ла - рым, да - на - ла - рым "Ақ - мо - ла" деп ат кой -

mp

The first line of the song features a vocal melody in the right hand and a piano accompaniment in the left hand. The piano part consists of chords and eighth-note patterns.

ған.

Ас - на - ның - нан, дас - та - ның - нан

The second line of the song continues the vocal melody and piano accompaniment. The piano part features a consistent rhythmic accompaniment of eighth notes with chords.

үн то - гі - ліп бак қон - ған.

Ән шат - қы - ған, дән тол - қы - ған. ме - нің сү - лу ме - ке -

нім. Жән - на - тым - ды, маң - г(і)а - тың - ды

Ар - дақ - тау - мен ө - те - мің.

f Кыйрмасы:

АК - МО - ЛА ал - тыш ка - мал та - гым - сын.

АК - МО - ЛА сат - кын, са - мал ба - гым - сын.

АК - МО - ЛА ал - тыш ка - мал та - гым - сын.

АК - МО - ЛА сат - кын са - мал, сат - кын са - мал.

1.

САТ-КЫН СА-МАТ БА-ГЫМ - СЫН.

2.

ff

ff

ff

f Кайырмасы:

Асың! Ак - мо - ла ал - ғын ка - мал та - ғым - сың.

tr *f* *mf*

Ак - мо - ла сат - кын са - мал ба - ғым - сың. Ак - мо - ла

ал - ғын ка - мал та - ғым - сың. Ак - мо - ла

p *f*

сат - кын са - мал. сат - кын са - мал. сат кын са мал ба ғым

tr *p* *f*

сың!

Ей!

ff

Бабаларым, даналарым "Ақмола" деп ат койған,
 Аспаныңнан, дастаныңнан үн төгіліп бак қонған.
 Ән шалқыған, дән толқыған менің сұлу мекенім,
 Жәннатымды, мәңгі атыңды ардақтаумен өтемін!

Қайырмасы:

Ақмола – алтын қамал, тағымсың,
 Ақмола – салқын самал бағымсың!

Билік құрған, жауын қуған Кенесары кемеңгер,
 Әнге толған жасыл орман айдын шалқар, самал жел.
 Көңіл шалқып, сезім балқып даламызға бак тола:
 Жайнай берші, самғай берші, алтын аймақ Ақмола!

Қайырмасы:

Ақмола – алтын қамал, тағымсың,
 Ақмола – салқын самал бағымсың!

НАЙЗАСЫНЫҢ ҰШЫМЫН

(Жеке әнші және домбыра үшін)

Сөзі М.Мақатаевтыкі

Орта екпінде. Ойнақы

The musical score is written in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of five systems of music. The first system shows the vocal line and piano accompaniment. The second system includes lyrics: "Мен үй-сін-мін. үй - сін - мін." with a forte (*f*) dynamic. The third system includes lyrics: "Қау - ға бер - сен қау - ға бер. Қан а -" with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The fourth system includes lyrics: "ғы - зып үй - рен - тем жок жау - лап ел. Да - уы -". The piano accompaniment features rhythmic patterns, including triplets and sixteenth-note runs.

да жок. жа-уы да жок тып-ты - ыш. Ба-уыр-ла-рым.

ба-уыр-ла-рым біз-дің ас-кар тау-ға кел!

mf Кайырмасы:
Ор - та - дан да. кі - ші - деп де

кі - ші - мін. "Ү - лы-мың" деп қор - сеп - пе - ген қы - сы - мың.

f Е - - - - - ей! *sf* *f* Ел ба-сы - па

е - кі та - лай күн ту - са. ел ба - сы - па е - кі та - лай

күн ту - са Е - кій - нім - ніц пай - за - сы - ныц.

пай - за - сы - ныц ү - шы - мыц. Е - - -

ей. И - ги - гай, и - ги - гай, и - ги - гай, и - ги - гай.

пай - за - сы - ныц ү - шы - мыц!

% 0 rit.
 най - за - сы - ның ұ - шы - мын. ей!

Ей!
 Мен Үйсінмін, Үйсінмін!
 Қауға берсең қауға бер,
 Қан ағызып үйренгем жок жаулап ел.
 Дау да жок, жауы да жок тып-тыныш,
 Бауырларым, біздің асқар тауға кел!

Қайырмасы:

Ортадан да, кішіден де кішімін,
 "Ұлымын" – деп көрсетпеген қысымын.
 Ей!
 Ел басына екі талай күн туса,
 Ел басына екі талай күн туса -
 Екі інімнің найзасының ұшымын!

Ей!
 Мен Үйсінмін, Үйсінмін!
 Мал бақ десең-мал бағам,
 Еш жамандық көргенім жок қауғадан.
 Мен Үйсінмін, ұлы жүзбін, ұлымын,
 Ұлымын деп ұлылыққа бармағам.

Қайырмасы.

ҰЛЫКЕНІҢ СОҢҒЫ ӘНІ

Сөзі Ә.Асылбековтікі

Allegretto §

mp *mf* *f* *ff*

Дүл - дүл

Moderato espressivo

ем О-шак ты - да да-ра ту - ган.

Ол бас - та а - қын бо - лыш

жа-ра-тыл - ган. Кү-йыл-ган кө-ме-йім-нен сү-лу сөз -

mf

дер. Үш жүз - дін ба-ла-сы - на та-ра-гыл-

ган. Күм - бір (теп.)

mf

mf Allegretto

Үл-би-ке а-тым е-ді. Ар-ка-лы а-кып е-дім.

mf

Ул е - мес кыз боп ту - ып. За - ман - нын у - лы за - рып.

Оу га - тып е - дим. Ой хой. ду - шне

Ой. ду - шне - ай. Ул - би - ке а - тым е - ди.

Ар - ка - лы а - кып е - дим ой. ду - шнай.

Дүлдүл ем Ошактыда дара туған,
 Ол баста акын болып жаратылған.
 Құйылған көмейімнен сұлу сөздер,
 Үш жүздің баласына таратылған.

Күмбірлеп көкірегім толған өлең,
 Он үште топқа түсіп толғаған ем.
 Алыстан іздеп келген айтыскалы,
 Жеңілген талай акын жорға деген.

Қайырмасы:

Ұлбике атым еді,
 Аркалы акын едім.
 Ұл емес қыз боп туып,
 Заманның улы зарын оу, татып едім.
 Ойхой, дүние, ой, дүние-ай,
 Ұлбике атым еді,
 Аркалы акын едім.

ТАРАЗЫМ

Сөзі М.Жолдасбековтікі

Moderato

mp *f* *ff* *f* *ff*

mf

Ба-бам ба-қыт із-деп тап - кан жер. А - нам о - тын ал - ғаш

жак - кан жер. Ту-ган ел-дің жа-рык жүл - дызы.

Ба-ла-са-гүн да-нам жат - кан жер. Та - ра ым!

§

А - рай-ла-нып ат - кан тап - да-ры. Ку - а-ныш-ка а-шық

е - сі-гі. Ай-ша бн-бі а - ру ар - ма-ны.

Ма - хаб - бат - тың ал - тың бе - сі - гі.

rit. А-рай-ла-пып ат-қан тап - да-ры. Ку - а-ныш-қа а-шық

rit. е - сі-гі. Ай-ша бн-бі а - ру ар - ма-ны.

1. 2.

Ма-хаб-бат-тың ал-тын бе - сі-гі.

3.

2.Кін-ді - гі-нің ка - ны бе - сі-гі.
3.Ба - за - ры-на бай - лық

First system of musical notation. It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has a whole rest. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth notes in the bass clef and chords in the treble clef.

Second system of musical notation. The vocal line contains the lyrics "be - ei-ri." with a slur over the notes. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns.

Third system of musical notation. The vocal line has a whole rest. The piano accompaniment features a dense, flowing sixteenth-note melody in the treble clef and chords in the bass clef.

Fourth system of musical notation. The vocal line has a whole rest. The piano accompaniment continues with the sixteenth-note melody. The system concludes with a dynamic marking of *pp* (pianissimo).

Бабам бакыт іздеп тапқан жер,
Анам отын алғаш жаққан жер.
Туған елдің жарык жұлдызы –
Баласағұн данам жатқан жер.

Қайырмасы:

Таразым!
Арайланып атқан таңдары,
Қуанышқа ашық есігі.
Айша бибі ару – арманы,
Махаббаттың алтын бесігі!

Кіндігімнің каны тамған жер,
Шаттығымның шамы жанған жер.
Ғасырлардың өшпес таңбасы –
Керуеннің ізі қалған жер.

Қайырмасы.

Базарына байлық толған жер,
Бақшасына бұлбұл қонған жер.
Әулиелер қолдап киелі,
Қазағыма тірек болған жер.

Қайырмасы.

ҚЫЗЫМА

Сөзі Е.Шаймерденовтікі

Moderato dolce

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef, starting with a whole rest followed by a melodic phrase. The middle staff is the right-hand piano accompaniment in treble clef, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment in bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#), and the time signature is 4/4. Dynamics include *mf* for the vocal line and *f* and *mf* for the piano accompaniment. The tempo and mood are indicated as *Moderato dolce*.

mf

Сен са-бак о-қы.
Қа-рай-мын із-деп

Moderato dolce

f *mf*

The second system continues the musical score with three staves. The vocal line continues with the lyrics: "құ-лы-ным. Жү-зін-нен. Төл-қы-ға бір ән Се-нім-ді сөр-гек тер-бе-йін. се-зім-ді." The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns.

құ-лы-ным.
Жү-зін-нен. Төл-қы-ға бір ән
Се-нім-ді сөр-гек тер-бе-йін.
се-зім-ді.

The third system concludes the musical score with three staves. The vocal line continues with the lyrics: "Жел бі-реп гүл-дей Ма-за-сыз ко-ңіл тұ-лы-мын. боз-ін-ген. тұ-лы-мын. боз-ін-ген." The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns.

Жел бі-реп гүл-дей
Ма-за-сыз ко-ңіл тұ-лы-мын.
боз-ін-ген. тұ-лы-мын.
боз-ін-ген.

1

Сы - нақ-тан ө - тіп кел ке - іін.
Шак-пақ-тай шак - қап се - зім

f

2

Қайырмасы:

Ө - нім-де жү-рек

mf *f* *mf*

лү-пі-лі. Тол-қи-ды қо-ңіл сы-нап-тай.

Мен ү - шін ба - рі бұл кү - ні. Жа-уа-бы ки-

⊖

ыш су - рак - тай.

тай. Жа - уа - бы ки -

f *mp*

rit. *a tempo*

ыш су - рак - тай.

rit. *f* *a tempo*

mf *mp* *sf*

Сен сабак оқы, құлыным,
Толқыта мен бір ән тербейін.
Желбіреп гүлдей тұлымың,
Сынақтан өтіп кел кейін.

Қараймын іздеп жүзіңнен,
Сенімді сергек сезімді
Мазасыз көңіл-бозінген,
Шақпақтай жанған төзімді.

Қайырмасы:

Әнімде жүрек лүпілі,
Толкиды көңіл сынаптай
Мен үшін бәрі бұл күні
Жауабы қиын сұрақтай.

Күмәннің бәрін бер маған,
Ойлама түк те, жарығым.
Кернесін бойды ән-арман,
Жалауын болсын жалынын.

Айтуға оңай екен-ау,
Әкелік сезім-ауыр сын.
Болғайсың, балам, бекем-ау,
Қатпаған әлі қауырсын.

Қайырмасы.

БІЗДІҢ ОРКЕСТР

Сөзі Ә.Асылбековтікі

First system of the musical score. It features a vocal line in 4/4 time and a piano accompaniment. The vocal line begins with a rest, followed by the lyrics "Өтпей - ді(ау) әр кеш". The piano accompaniment starts with a forte (*f*) dynamic and changes to mezzo-forte (*mf*) in the second measure. The piano part consists of chords in the right hand and a rhythmic bass line in the left hand.

Second system of the musical score. The vocal line continues with the lyrics "күр. ой-пай - мыз ор-кес - тр.". The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern and dynamics as the first system.

Third system of the musical score. The vocal line concludes with the lyrics "Да - уыл - паз бас - тай - ды. Даң - ғы - ра қос - тай - ды.". The piano accompaniment continues until the end of the system, which concludes with a double bar line and a 6/4 time signature. The piano part features chords in the right hand and a rhythmic bass line in the left hand.

Лац-гы-ра кос-тай-ды. ла-ма - ша!

Бөбектер тобы

Ла - ла-ла-ла - ла - ла - ла - ла. ла - ла-ла-ла - ла - ла - ла - ла.

Сы-быз

ла-ла ла ла-ла-ла-ла-ла ла ла. ла!

Өтпейді-ау әр кеш күр,
Ойнаймыз оркестр.
Дауылпаз бастайды,
Даңғыра костайды.
Лә-лә-лә-лә-лә-лә...

Сыбызғы, ысқырык.
Қосылар ысқырып.
Домбыра, сырнай да
Күй төгер мұндайда.
Лә-лә-лә-лә-лә-лә...

Еш аспап қалмасын,
Оркестр сарнасын.
Бар аймақ кешкісін,
Дауысын естісін.
Лә-лә-лә-лә-лә-лә...

АСТАНАҒА ЖЕТЕМІЗ

Сөзі Ә.Асылбековтікі

Moderato

mf

1. Қи - ын - дық - таң. қи - ын - дық - таң қаш - па - йық.
 5. Қы - зық бөл - лау. қы - зық бөл - лау кеп қал - дық.

"По - йыз" ой - ның. "по - йыз" ой - ның бас - та
 Ен - ді жай - лап. ен - ді жай - лап тоқ - та

йық. "По - йыз" ой - ның. "по - йыз" ой - ның
 йық. Ен - ді жай - лап. ен - ді жай - лап

бас - та - йык!
ток - та - йык.

Бип - бип. бип - бип...

This system contains the first vocal entry and piano accompaniment. The vocal line is in a treble clef with a key signature of one sharp (F#). The piano accompaniment is in a grand staff with a key signature of one sharp. The lyrics are in Cyrillic script.

mf **Con moto**

2. Мен теп - ло - воз. мен теп - ло - воз от а - дам.

This system contains the second vocal entry, marked *mf* and **Con moto**. The piano accompaniment continues with a similar rhythmic pattern.

Con moto

mf

This system shows the piano accompaniment for the second system, marked **Con moto** and *mf*. It features a steady eighth-note accompaniment in the bass and a more complex melodic line in the treble.

Ас - та - на - га. Ас - та - на - га бет а -

This system contains the third vocal entry. The piano accompaniment continues with the same *mf* and **Con moto** markings.

This system shows the piano accompaniment for the fourth system, continuing the *mf* and **Con moto** markings.

.лам. Ас - та - на - га. Ас - та - на - га
 бет а - лам.
 Биш биш - биш - ыш, биш - биш - биш - ыш, биш - биш -
 биш - ыш, биш - биш - биш - ыш.
 3. Бір - ге. бір - ге.
 4. Қол қа - ла - дан.
Allegretto
Allegretto

бір - те, бір - те тез - дей - міз.
 кон ка - ла - дан о - те - міз.

Тез же - ту - ді, тез же - ту - ді
 Ас - та - па - га, Ас - та - па - га

көз - дей - міз.
 же - те - міз.

Тез же - ту - ді. тез же - ту - ді коз - дей -
 Ас - та - на - га. Ас - та - на - га же - те -

міз.
 міз.

О - о. о - о. о -

1. 2.

о. о - о! О!

Бип - бип. бух - бух. - - пыш!

Қиындықтан қашпайық,
 "Пойыз" ойнын бастайық,
 "Пойыз" ойнын бастайық!
 Бип, бип, бип, бип...

Мен тепловоз, от алам,
 Астанаға бет алам,
 Астанаға бет алам.
 Бип, бип, бип, пыш...

Бірте, бірте тездейміз,
 Тез жетуді көздейміз,
 Тез жетуді көздейміз.
 Тук, тук, тук, тук...

Көп қаладан өтеміз,
 Астанаға жетеміз,
 Астанаға жетеміз.
 Тук, тук, тук, так...

Қызық болды-ау кеп қалдық,
 Енді жайлап тоқталық,
 Енді жайлап тоқталық!
 Бип, бип, бух, бух, пыш!

МЕН ЖАСТАРҒА СЕНЕМІН

(Жеке әнші және домбыра үшін)

Сөзі М.Жұмабаевтыкі

Созбай. Жігерлі

Көз - де - рін - де от ой - нар.
Жұм - сак мі - нез жі - бек - тер.

Сөз - де - рін - де жа - лын бар.
Сүт - тей та - за жү - рек - тер.

Жан - нан кым - бат. жан - нан кым - бат о - лар - ғ(а)ар.
Қа - си - ет - ті. қа - си - ет - ті ті - лек - тер.

Мен-жас - тар - га - се - не - мін!
Мен жас - тар - га - се - не - мін!

f *Кайырмасы:*

Жас кы - ран - дар, жас кы - ран - дар, оу, ба - ла -

нан. Жа - йып ка - нат, жа - йып ка - нат.

оу, ұм - тыл - ған.

Көз - де - ге - пі, көз - де - ге - пі, оу, көк ас -

паш. Мен жас-тар-га. мен жас-тар-га се-не-

мін. се-не - мін. *f* И-ги-ги-гик-кау. и-ги-ги-гик-кау.

и-ги-ги-гик-кау. и-ги-ги-гик-кау. гик-кау. гик-кау. гик-кау. гик-кау.

rit. гик-кау. и-и. *a tempo*

f

Арыстандай айбатты,
Жолбарыстай қайратты,
Қырандай күшті қанатты—
Мен жастарға сенемін!

Көздерінде от ойнар,
Сөздерінде жалын бар,
Жаннан қымбат оларға ар—
Мен жастарға сенемін!

Қайырмасы:

Жас қырандар – балапан,
Жайып канат ұмтылған.
Көздегені көк аспан—
Мен жастарға сенемін!

Жұмсақ мінез жібектер,
Сүттей таза жүректер,
Қасиетті тілектер—
Мен жастарға сенемін!

Тай суындай гүрілдер,
Айбынды алаш жерім дер,
Алтын Арқа жерім дер—
Мен жастарға сенемін!

Қайырмасы.

АМАН БОЛШЫ, ЖАН АҒА!

Сөзі Р.Онаеваныкі

Moderato con moto

mp

The first system consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of two flats and a 4/4 time signature. It begins with a series of chords, then a melodic line with eighth notes, and ends with a half note. The lower staff is in bass clef and features a steady eighth-note accompaniment.

mf

The second system continues the piece. The upper staff has a melodic line with eighth notes and a half note. The lower staff continues the eighth-note accompaniment. The system concludes with a half note in the upper staff.

f

The third system features a melodic line in the upper staff with eighth notes and a half note. The lower staff continues the accompaniment. The system ends with a half note in the upper staff.

mf

Е - л и м - н и ц с е н - д е а - ж а - р ы .

The fourth system contains the vocal entry. The upper staff has a melodic line with eighth notes. The lower staff has a half note. The lyrics are written below the vocal line.

mp

The fifth system continues the accompaniment. The upper staff has chords and the lower staff has eighth notes. The system ends with a half note in the upper staff.

Өз-иң-де э-лем на - за - ры. А - га-жаң. бү-гін

trp

А а

сен бо - лыш. Нұр-ла-тып ду-и(не) ба - ра - ды.

а а а

А - маң бол-шы, а - маң бол-шы. жаң а - га.

а а жаң а

Ба-ян-ды ба-кыт ы - ры - сым. Шал-кы-гап ша-быт

А а а а

ты - ны - сым. Коң - ил-ге коң-гап ү - л(ү)ө - ш.

а а а а

А - мап бол-шы, а - мап бол-шы жан а - га.

а жан а - га.

f

Жел-бі-реп би-ік бай - ра - ғым.

Жел-бі-реп би-ік бай - ра - ғым.

rit. *mf* *sf*

А - сыр-дың а - лаш ай - ба - рыш. Жет-кіз-дің ас-қак

А - сыр-дың а - лаш ай - ба - рыш. Жет-кіз-дің ас-қак

sf

бе - лес - ке. Хал-кын-нын а-сыл ар - ма - нын!

бе - лес - ке Хал-кын-нын а-сыл ар - ма - нын!

sf *sf*

А-ман болгны, а-ман болгны. жан а га.

жан а га.

sf *sf*

Ба-ян-ды ба-кыт ы - ры - сым. Шал - кы-гап ша-быт

А а а а

ты - ны - сым. Кон - іл - ге кон - ган ү - дыіс - ін.

а а а а

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of one flat (B-flat major/D minor) and a 4/4 time signature. It contains the lyrics "ты - ны - сым. Кон - іл - ге кон - ган ү - дыіс - ін." The middle staff is a vocal line in a soprano clef with a key signature of one flat, containing the lyrics "а а а а". The bottom staff is a piano accompaniment in a grand staff (treble and bass clefs) with a key signature of one flat, featuring a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes.

1.

А - маң бол - шы, а - маң бол - шы жан а - га.

а жан а - га.

The second system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of one flat, containing the lyrics "А - маң бол - шы, а - маң бол - шы жан а - га." The middle staff is a vocal line in a soprano clef with a key signature of one flat, containing the lyrics "а жан а - га." The bottom staff is a piano accompaniment in a grand staff with a key signature of one flat, featuring a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand.

2.

жан а - га. А - маң бол - шы, а - маң бол - шы

жан а - га. А

The third system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a treble clef with a key signature of one flat, containing the lyrics "жан а - га. А - маң бол - шы, а - маң бол - шы". The middle staff is a vocal line in a soprano clef with a key signature of one flat, containing the lyrics "жан а - га. А". The bottom staff is a piano accompaniment in a grand staff with a key signature of one flat, featuring a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand.

жап а - га. А - ман бол - шы, а - ман бол - шы

жап а - га. А

This system contains the first two lines of the musical score. The top line is the vocal melody with lyrics. The second line is a piano accompaniment. The piano part features a complex texture with multiple voices in the right hand and a bass line in the left hand.

жап а - га. жан а - га.

жап а - га. жан а - га.

This system contains the next two lines of the musical score. The vocal melody continues with the lyrics. The piano accompaniment maintains the same complex texture as the first system.

А

А

f

This system contains the final two lines of the musical score. The piano part features a dynamic marking of *f* (forte) and a change in the right-hand texture to a more rhythmic accompaniment. The system concludes with a double bar line and a 4/4 time signature.

Елімнің сенде ажары.
Өзінде әлем назары.
Ағажан, бүгін сен болып,
Нұрланып дүние барады.

Қайырмасы:

Баянды бақыт – ырысым.
Шалқыған шабыт – тынысым.
Көңілге қонған ұлы ісін.
Аман болшы, аман болшы, жан аға!

Күш алған ұлы даладан.
Нәр алған дархан данадан.
Бабаның асыл тұяғы –
Айналдым, сендей, дарадан.

Қайырмасы.

Желбіреп биік байрағым-
Асырдың алаш айбарын.
Жеткіздің асқақ белеске.
Халқыңның асыл арманын.

Қайырмасы.

ӨМІРІМІЗ — ӨН-ДАСТАН

Сөзі Ә.Асылбековтікі

Allegretto sereno

The musical score is presented in five systems, each with a treble and bass staff. The first system includes a dynamic marking of *mf*. The second system features a *rit.* marking above the treble staff. The third system includes a *rit.* marking below the bass staff. The fourth system includes a *mp* marking above the bass staff. The fifth system includes a *rit.* marking above the bass staff. The score is written in a key signature of one flat (B-flat) and a 3/4 time signature.

mf

Ка - за - - ги - ма а - ры - - дан.

mf

Ла - ла - ла -

a tempo

Сый - кыр - - лы саз да - ры - -

ла - ла - ла...

ган. Оң - ші - - сі мен.

Ла - ла - ла - - ла - ла - ла... А

f *mf*

күй - ши - сін. Жо - ло - ло - ло - ло - ло... Бү - кіт

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is the vocal line, starting with a forte (*f*) dynamic and a long note, followed by a mezzo-forte (*mf*) section. The lyrics are "күй - ши - сін. Жо - ло - ло - ло - ло - ло... Бү - кіт". The middle staff is the right-hand piano accompaniment, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment. The key signature has one flat (B-flat).

ә - дем та - ны - ған.

The second system of the musical score consists of three staves. The top staff is the vocal line, with lyrics "ә - дем та - ны - ған.". The middle staff is the right-hand piano accompaniment, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment. The key signature has one flat (B-flat).

f

Ән - ши - сі мен күй - ши - сін.

f

The third system of the musical score consists of three staves. The top staff is the vocal line, starting with a forte (*f*) dynamic and a long note, followed by lyrics "Ән - ши - сі мен күй - ши - сін.". The middle staff is the right-hand piano accompaniment, and the bottom staff is the left-hand piano accompaniment. The key signature has one flat (B-flat).

Бү - кіт ә - дем та - ны -

А

This system contains the first three staves of music. The top staff is a vocal line with lyrics. The middle staff is a piano accompaniment with a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The bottom staff is a grand staff with a piano accompaniment. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 4/4.

ған.

This system contains the next three staves of music. The top staff is a vocal line with the lyric "ған." and a long note. The middle staff is a piano accompaniment. The bottom staff is a grand staff with a piano accompaniment. The key signature has one flat, and the time signature is 4/4.

Жак - сы дәс - түр

This system contains the final three staves of music. The top staff is a vocal line with lyrics. The middle staff is a piano accompaniment. The bottom staff is a grand staff with a piano accompaniment. The key signature has one flat, and the time signature is 4/4.

Лә - лә - лә - лә - лә - лә...

жат - гас - кан. Ар - ма -

Detailed description: This system contains three staves. The top staff is a vocal line with a melodic line and lyrics. The middle staff is a vocal line with a sustained chord and lyrics. The bottom two staves are piano accompaniment, with the right hand playing chords and the left hand playing a bass line.

Лә - лә - лә - лә - лә - лә...

ны - мыз а т - җ(а)с - кан.

Detailed description: This system contains three staves. The top staff is a vocal line with a melodic line and lyrics. The middle staff is a vocal line with a sustained chord and lyrics. The bottom two staves are piano accompaniment, with the right hand playing chords and the left hand playing a bass line.

Лә - лә - лә -

Мек - те - би - ми́з кө - шү - ді.

f

Detailed description: This system contains three staves. The top staff is a vocal line with a melodic line and lyrics. The middle staff is a vocal line with a sustained chord and lyrics, marked with a forte (*f*) dynamic. The bottom two staves are piano accompaniment, with the right hand playing chords and the left hand playing a bass line.

.10 - .10 - .10. А
 Ө - мі - рі - міз Өп дас -

Мек - те - бі - міз
 тап. А

ко - ціл - ді. Ө - мі -
 Мек - те - бі - міз Ө
 А Өп -

рі - міз ән дас - тан. Шыр - қап

ән - ге са - ла - мыз!

ән - ге са - ла - мыз!

Қазағыма арыдан,
Сиқырлы саз дарыған.
Әншісі мен күйшісін,
Бүкіл әлем таныған.

Жаксы дәстүр жалғасқан,
Арманымыз алға асқан.
Мектебіміз көңілді,
Өміріміз – ән - дастан.

Балғын өнер бесігі,
Үлкен өмір есігі.
Бұл мектепке берілген,
Атамыздың есімі.

Баулап Отан – анамыз,
Оқып, білім аламыз.
Өнер қарлығаштары,
Шырқап әнге саламыз.

БЕКЕТ АТА — ПІР БАБА

(Жеке әнісі, аралас хор, симфониялық оркестр үшін поэма-толғау)

Сөзі Х.Сыдықұлыныкі

Andante maestoso

mf

The first system of the piano introduction consists of two staves. The right hand features a complex rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes, while the left hand plays a steady bass line of quarter notes. The tempo is marked 'Andante maestoso' and the dynamic is 'mf'. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

f

The second system continues the piano introduction. The right hand has a more melodic line with some rests, and the left hand continues with quarter notes. The dynamic changes to 'f'. The time signature changes to 3/4 in the first measure and back to 4/4 in the second measure.

mf

Ал-тай мен Маң-ғыс-тау-дың - ай а-ра-сын - да. Қа-зақ-тың

The vocal entry begins with a treble clef staff. The melody is marked 'mf'. The lyrics are written below the staff. The accompaniment consists of two empty staves (treble and bass clefs).

mp

The piano accompaniment for the vocal entry consists of two staves. The right hand plays chords and the left hand plays a bass line. The dynamic is marked 'mp'. The key signature and time signature are consistent with the previous sections.

ұ - лан бай - так да - ла - сын - да. Пір Ба - ба бір ө - зі - не -

A _____
 A _____

ай та - бын - бай - тын. Жап бар - ма айт - (ы) а - лаш - тын

а _____ а _____

ба - ла - сын ла. о

The first system consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major with a treble clef, containing the lyrics "ба - ла - сын ла. о". The middle staff is a vocal line in G major with a treble clef. The bottom staff is a piano accompaniment in G major with a bass clef, featuring chords and a melodic line.

mf *mf* *mf*

Ү - ра - ым - сын. жап ба - ба. Жыр э - нiм - сiң. жап ба -

Ү - ра - ым - сын. жап ба - ба. Жыр э - нiм - сiң. жап ба -

The second system consists of four staves. The top staff is a vocal line in G major with a treble clef, containing the lyrics "Ү - ра - ым - сын. жап ба - ба. Жыр э - нiм - сiң. жап ба -". The second staff is a vocal line in G major with a treble clef. The third staff is a piano accompaniment in G major with a bass clef. The bottom staff is a piano accompaniment in G major with a bass clef. The system includes dynamic markings *mf* and time signature changes from 2/4 to 4/4 and back to 2/4.

ба. Же - беу-шім-сің. жан ба - ба. Де-меу-шім-сің. жан ба-

ба. Же - беу-шім-сің. жан ба - ба. Де-меу-шім-сің. жан ба-

The first system consists of three staves. The top staff is a vocal line in G major, 2/4 time, with lyrics in Cyrillic. The second and third staves are piano accompaniment, with the right hand playing chords and the left hand playing a bass line. The time signature changes from 2/4 to 4/4 in the second measure.

f ба! *ff* бе - кер а-та Пір Ба-ба.

f ба! *ff* бе - кер а-та Пір Ба-ба.

The second system consists of three staves. The top staff is a vocal line with dynamics *f* and *ff*. The second and third staves are piano accompaniment, with the right hand playing chords and the left hand playing a bass line. The piano part features a prominent triplet figure in the right hand. Dynamics *f* and *ff* are indicated.

2^x *mf* 1.

2^x *mf* O - o - o

2^x *mf* O O O

2^x

A

f A

f

The first system of music consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef, starting with a whole rest in 3/4 time, then changing to 4/4 time, and finally to 6/4 time. The middle staff is a vocal line in treble clef, starting with a half note chord in 3/4 time, then changing to 4/4 time, and finally to 6/4 time. The bottom staff is a piano accompaniment in bass clef, starting with a half note chord in 3/4 time, then changing to 4/4 time, and finally to 6/4 time. The piano part includes a forte (*ff*) dynamic marking and a section marked 'A' with a fermata. The piano accompaniment features a complex rhythmic pattern in the right hand and a simpler pattern in the left hand.

The second system of music consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef, starting with a whole rest in 6/4 time, then changing to 3/4 time, and finally to 4/4 time. The middle staff is a vocal line in treble clef, starting with a half note chord in 6/4 time, then changing to 3/4 time, and finally to 4/4 time. The bottom staff is a piano accompaniment in bass clef, starting with a half note chord in 6/4 time, then changing to 3/4 time, and finally to 4/4 time. The piano part includes a forte (*ff*) dynamic marking and a section marked 'a' with a fermata. The piano accompaniment features a complex rhythmic pattern in the right hand and a simpler pattern in the left hand.

This system consists of five staves. The top staff is a vocal line with a whole rest. The second staff is a vocal line with a long note and a slur. The third staff is a vocal line with the lyrics: "Ха ла лай ла ла. ха ла ла ла. ха ла лай ла ла. ха ла ла ла." The fourth and fifth staves are piano accompaniment, with the right hand playing chords and the left hand playing a rhythmic pattern.

This system consists of five staves. The top staff is a vocal line with a whole rest. The second staff is a vocal line with a long note and a slur. The third staff is a vocal line with the lyrics: "Ха ла лай ла ла. ха ла ла ла. ха ла ла ла. а" followed by a long note. The fourth and fifth staves are piano accompaniment, with the right hand playing chords and the left hand playing a rhythmic pattern.

Musical score for the first system, measures 1-4. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 6/4. The score includes vocal lines and piano accompaniment. A section symbol with a circled theta is present at the top. The piano part features a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The vocal line has lyrics: "Ха ла ла ла ла, ха ла ла ла, ха ла ла ла ла, ха ла ла ла."

Musical score for the second system, measures 5-8. The key signature remains one sharp (F#) and the time signature is 6/4. The piano part has a complex texture with many chords. The vocal line has lyrics: "Ха ла ла ла ла, ха ла ла ла, ха ла ла ла, а Ей! Ей!"

Алтай мен Маңғыстаудың арасында,
Қазактың ұлан байтақ даласында.
Пір Баба, бір өзіңе табынбайтын
Жан бар ма алты алаштың баласында.

Қайырмасы:

Ұранымсың, жан баба,
Жыр-әнімсің, жан баба,
Жебеушімсің, жан баба,
Демеушімсің, жан баба-
Бекет ата – Пір Баба!

Жауыңды қан төгіспей қашырыпсың,
Аруақпен алты қырдан асырыпсың.
Тілепсің тек игілік барша жанға
Дұшпан да қасиетіңе бас ұрыпты.

Қайырмасы.

Әулие, абыз Баба ақылы асқан,
Халқына білім беріп сәуле шашқан.
Әділет, амандылық жол алсын деп,
Тілеген арасында жер мен аспан.

Қайырмасы.

ҚҰСТАР ДАУСЫ

Сөзі Ә.Асылбековтікі

mf Allegretto

Ко - нып а - лып тал - га. Кар - кыл-дай - ды кар - га.

mf Allegretto

Detailed description: This system contains the first two lines of music. The top line is a vocal melody in treble clef, starting with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7. The lyrics are 'Ко - нып а - лып тал - га. Кар - кыл-дай - ды кар - га.' The piano accompaniment consists of two staves. The right hand starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7. The left hand starts with a half note G3, followed by quarter notes A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7.

Кар - кыл - дай - ды кар - га. Ко - нып а - лып

Detailed description: This system contains the second two lines of music. The top line is a vocal melody in treble clef, starting with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7. The lyrics are 'Кар - кыл - дай - ды кар - га. Ко - нып а - лып'. The piano accompaniment consists of two staves. The right hand starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7. The left hand starts with a half note G3, followed by quarter notes A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7.

тал - га.

f Бөбектер тобы

Карк. карк. карк. карк. карк!

Detailed description: This system contains the third two lines of music. The top line is a vocal melody in treble clef, starting with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7. The lyrics are 'тал - га.' The piano accompaniment consists of two staves. The right hand starts with a half note G4, followed by quarter notes A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7. The left hand starts with a half note G3, followed by quarter notes A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, B5, C6, D6, E6, F6, G6, A6, B6, C7.

Ө - з(і)ңиң а - тын тө - пөп. Ша - кы-ра - ды кө - кек.

Ша-кы - ра - ды кө - кек. Ө - з(і)ңиң а - тын

тө - пөп. *f* Кө - кек. кө - кек.

О - тыр-ал - май тын - шып.

ко-кк. ко-кк!

Шн - кыл-дай - ды шым - шык. Шн-кыл-дай-ды шым - шык.

О - тыр ал - май тын - шып.

Шик-шик шик-шик шик-шик шик.

mf

Шик-шик шик-шик шик-шик шик. Шик-шик шик-шик шик-шик шик.

mf

Қонып алып талға,
 Қарқылдайды қарға.
 Қарқылдайды қарға,
 Қонып алып талға:
 Қарк, қарк...

Өзінің атын төтеп,
 Шакырады көкек.
 Шакырады көкек,
 Өзінің атын төтеп:
 Көкек, көкек...

Отыра алмай тыншып,
 Шикылдайды шымшық.
 Шикылдайды шымшық,
 Отыра алмай тыншып:
 Шик, шик...

БІЗДІҢ АУЫЛ — БЕСТЕРЕК

Асықпай, шалқыта

Сөзі Ә.Асылбековтікі

The first system of the musical score is in 4/4 time and the key of D major. It consists of a vocal line (treble clef) and piano accompaniment (grand staff). The vocal line contains a whole rest. The piano accompaniment features a melodic line in the right hand with eighth-note patterns and a bass line with chords and single notes. A dynamic marking of *mf* is present in the piano part.

The second system continues in 4/4 time and D major. The vocal line remains silent. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns in both hands.

The third system is in 2/4 time and D major. The vocal line begins with the lyrics "Тар - ба - га - тай та - уы -" and is marked with a dynamic of *mf*. The piano accompaniment changes to 2/4 time and includes a *trp* (trio) section. The lyrics "8pb -" are written below the piano part.

♩ *f* *mf*

ыш. Бау - ра - ыш - да а - уы -

♩ *f*

ым. Та - ма - ша - дай кай - та -

ыш. А - уы - ыш - ыш са - уы - ыш. Кор - мек бол - сат коп кы -

зық. Біз - дер - те кел ба - уы -
 рым! Біз - дің а - уың бес - те -
 рек. Ер жі - тіт - ке ес - ке - рек. А - сы - лы - ңа тіл қа -

Қайырмасы:

mf

та. Ән са - ла - сын шыр - ка - та. Ән са - ла - сын шыр - ка -
 та. Ой, Бес - ре - рек!
 //pek!
mf

The musical score is written in D major (two sharps) and 2/4 time. It consists of several systems of staves. The first system shows a vocal line with lyrics and a piano accompaniment. The second system continues the vocal line with the lyrics "Ой, Бес - ре - рек!". The third system features a piano accompaniment with a dynamic marking of *mf*. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

mf

Сы - ды - ра - ган ку - ра

mp

// Ой. Бес - те - рек!

mf

Ей!

ff

Тарбағатай тауынын,
 Баурайында ауылым.
 Тамашалап қайтасың,
 Ауылымның сауығын.
 Көрмек болсаң көп қызық,
 Біздерге кел, бауырым!

Қайырмасы:

Біздің ауыл Бестерек,
 Ер жігітке ес керек.
 Асылыңа тіл ката,
 Ән саласың шырката.
 Ой, Бестерек!

Сылдыраған бұлағы,
 Сыбдыраған құрағы.
 Бестеректің қыздары
 Шыңның бейне шынары.
 Көрген жігіт ғашық боп,
 Арта түсер құмары.

Қайырмасы.

ҚАЗАҚ ТІЛІ

Ұстамды. Ішкі жігермен

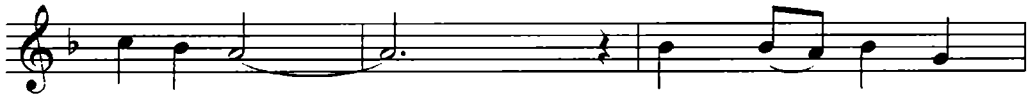
Сөзі М.Жұмабаевтыкі

Күш ке мі - ді. ай - бын - ды ту кү - ла - ды.
Кы - ран күс - тын қос ка - на - ты кыр - қыл - ды.

Ке - ше ба - тыр бү - гін қор - қак.
Күн - дей күш - ті. күр - кі ре - ген

бү - га - ды. Күн - г(е)үм - тыл - ган
ел тын - ды. Ас - қар Ал - тай -

ұш - қыр жа - ны кі - сен - де.
Ал - тын а - на ес - те жоқ.

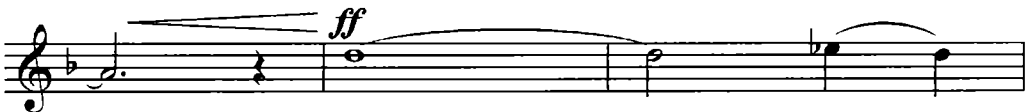
Қан су - ын - ған. жү - рек сол - ғын со - га -
Ба - тыр, хан - дар - ас - қан жан - дар ү - мы - тыл -

ды. О о - о - о - о. о - о - о - оу.
ды.

О о - о - о - о. о - о - о - оу.

А.

а

Күш кеміді, айбынды ту құлады,
Кеше батыр бүгін қорқақ, бұғады.
Күнге ұмтылған ұшқыр жаны кісенде,
Қан суынған, жүрек солғын соғады.

Қыран құстың қос қанаты қыркылды,
Күндей күшті, күркіреген ел тынды.
Асқар Алтай – Алтын ана есте жоқ,
Батыр, хандар – асқан жандар ұмытылды.

Ерлік, елдік, бірлік, қайрат, бақ, ардың,
Жауыз тағдыр жойды бәрін не бардың.
Алтын күннен бағасыз бір белгі боп,
Нұрлы жұлдыз, бабам тілі, сен қалдың.

Жарық көрмей жатсаң да ұзақ, кен тілім,
Таза, терен, өткір, күшті, кен тілім.
Тарап кеткен ұрпағыңды баурына,
Ақ қолыңмен тарта аласың, сен, тілім!

КӨТЕР, АНА, БАСЫҢДЫ

(Халық Қаһарманы Қайрат Рысқұлбековке арналады)

Екпіндете. Жігерлі

Сөзі Ә.Асылбековтікі

Ке-шір. а - на. кыс-ка бол-ды гү-мы -
Ке-шір. а - на. ка - сі - рет - ті а - на -

рым. Ү - міт арт - кан кү - ла - ды бір тұ - ғы -
шым. Жа - ман - дық - ка кім ки - я - ды ба - ла -

рың. О - ны - ме - пен ор - тай - май - ды от - ба -
сын. Жел тоқ-сан - ның жан жы - лат - кан же - ліп -

сы. Е - лі ү - шін құр-бан бол-са. оу.
де. Жа-уыз жан - дар жап-тау па - как. оу.

бір ү - лың. Са - быр. а - на.
жа - ла - сын.

тө - ге - бер - ме жа - сын - ды. Өг - ті кет - ті

жа - уып - ды күн жа - сын - ды. Ка - зак - ныз - гош

"Мың о - ліп, мың ті - ріл - ген." Ко-тер. а - на.

ко-тер. а - на. ба - сын - ды. Е-е-е-е, е - е - е - е. е - е.

Кешір, ана, қысқа болды ғұмырым,
 Үміт артқан құлады бір тұғырын.
 Оныменен ортаймайды отбасы.
 Елі үшін құрбан болса, оу, бір ұлын.

Кешір, ана, қасіретті анашым,
 Жамандыққа кім қияды баласын.
 Желтоқсанның жан жылатқан желінде,
 Жауыз жандар жапты-ау нақак, оу, жаласын.

Қайырмасы:

Сабыр, ана, төге берме жасынды.
 Өтті-кетті жауынды күн жасынды,
 Қазақпыз ғой мың өліп бір тірілген,
 Көтер, ана, көтер, ана, басыңды!

Кешір, ана, жан едің ғой тамаша,
 Түстім, рас, арым үшін араша.
 Жаным жанбай қайтып карап тұрайын,
 Достарымды қабан иттер таласа.

Кешір, ана, эппақ еді тілегін,
 Қыршынынан қиялды бір тірегің.
 Өмірімді қиюға мен дайынмын –
 Аман болсын қазақ деген ұлы елім!

Қайырмасы.

АҚЫРҒЫ АМАНАТ

Сөзі М.Кенжебаевтыкі

Асықпай, тебірене

Ас - тым мен а - су бел - ден а - са - рым - ды.
//мін "Жет - пей кет - тім. ар - ман - да мын"

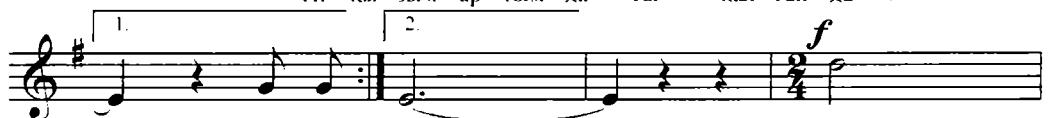
Жа - са - дым. бұл о - мір - де жа - са - рым ды.
А - дам - нан бұл жалған - да қал - ған ба мұң.

О - сы мен бү - гін - ер - тең ке - те - мін - ау.
Таң - сыр - ған бір кү - дай - га а - ма - на - тым.

Төк - та - тып жер бе - тің - де са - па - рым - ды.
Үл - қы - зым ар - тым - да - ғы қал - ған да - //

Де - мей - //рым. Ей!

Бай - ғұс - ау. жы - ла - ма - ғын де - дім жа - на.

Көр - ме - іің көз жа - сың - ды се - нің ға -

на. Кен - же - пе бас - көз бо - лып

жү - ре бер - сен. Кө - рер - сін

жак - сы бо - лар ке - ліп ба - ла.

Астым мен асу. белден асарымды,
 Жасадым бұл өмірде жасарымды.
 Осы мен бүгін-ертең кетемін-ау,
 Токтатып жер бетінде сапарымды.

Демеймін: "Жетпей кеттім. армандамын", –
 Адамнан бұл жалғанда қалған ба мұң.
 Тапсырған бір құдайға аманатым –
 Ұл-қызым – артымдағы қалғандарым.

Қайырмасы:

Байғұс-ау, жыламаған дедім жаңа.
 Көрмейін көз жасынды сенің ғана.
 Кенжеңе бас-көз болып жүре бер сен –
 Көресің жаксы болар келін бала.

Жоғалтпа қадірінді биік үлгі.
 Жалтақ боп түсірме де иығынды.
 Ұмытса жайлап айтып жуғызып ал,
 Кірлетпей таза ұста киімінді.

Ешкімге бермеуші едім сөз кезегін,
 Мен ғана мінезіне төзген едім.
 Кес-кестеп көп сөйлеме балаларға.
 Құлақ кой сөзіне де өзгелердің.

Қайырмасы.

МАЗМҰНЫ

Алғы сөз	3
Руымды сұрама	4
Біз солдат боламыз	9
Айдын шалқар көлім-ай	12
Алтын аймақ — Ақмола	17
Найзасының ұшымын	23
Ұлбикенің соңғы әні	27
Таразым	31
Қызыма	37
Біздің оркестр	41
Астанаға жетеміз	44
Мен жастарға сенемін	50
Аман болшы, жан аға!	54
Өміріміз — ән-дастан	62
Бекет ата — пір баба	70
Құстар даусы	79
Біздің ауыл — Бестерек	83
Қазақ тілі	89
Көтер, ана, басыңды	91
Ақырғы аманат	93

Жоламан ТҰРСЫНБАЕВ

ӨМІРІМІЗ — ӘН-ДАСТАН

Баспаның бас директоры
Өндіріс бастығы
Арнайы редакторы
Нотаға түсірген
Суретшісі
Техникалық редакторы және
компьютерде калыптаған

Әшірбек Көпіш
Қарлығаш Оспанова
Жанар Мәзбаева
Төлен Қайырғазы Әшімбекұлы
Айғали Сұлтанғұбиев
Румилиям Жаринова

ИБ N786

Басуға 08.10.08. кол қойылды. Қалыбы 70x100¹/₁₆.
Офсеттік қағаз. Есептік баспа табағы 4.0.
Таралымы 2000 дана. Тапсырыс №2424

“Өнер” баспасының мекенжайы:
050009, Алматы қ., Абай даңғылы, 143;
Баспалар үйі, 2-қабат.
Тел: 8 (727) 243-35-55; 242-27-31; 242-08-88
E-mail: Oner@mail.kz

Тапсырыс берушінің файлдарынан Қазақстан Республикасы
“Атамұра корпорациясы” ЖШС-нің Полиграфкомбинатында басылды.
050002, Алматы қ., М.Мақатаев к., 41.

ISBN 978-601-209-056-7

